

Kuwa Salama dhidi ya Homa ya Ndege: Habari kwa Vituo vya Utoto wa Mapema na Watunzaji

Homa ya ndege, pia inayojulikana kama homa ya Avian, H5N1, au HPAI, ni maambukizi ya virusi ambayo huathiri sana ndege lakini inaweza kuenea kwa wanadamu na wanyama wengine.

Mlipuko wa homa ya ndege unaua ndege mwingi, haswa wanga na bataki na ndege kama kuku na turuki. Homa ya ndege pia inaenea haraka kwa ng'ombe wa maziwa na inaweza kuathiri wanyama wengine.

Homa ya ndege huenea wakati:

- Ndege walioambukizwa wanasambaza virusi kwa mate yao, kamasi, na kinyesi.
- Wakati wanyama na binadamu wanapogusana na ndege wagonjwa, waliokufa, au waliojeruhiwa na majimaji yao.

H5N1 imetambuliwa katika maziwa mbichi na vyakula mbichi vya wanyama.

Mwambie mtoa huduma wako wa afya ikiwa mtoto wako ana dalili na amegusana na ndege wa porini au wanyama wengine, au ametumia maziwa mbichi au jibini mbichi na ana dalili.

Kuwa Salama

Epuka kutembelea mashamba ya kuku, masoko ya ndege, au maeneo mengine ambapo kuku hai wamefugwa, wamehifadhiwa, au kuuzwa, ikiwezekana. Pia ahirisha kutembelea bustani za wanyama.

Ndege wanaweza kuwa na H5N1 hata kama hawaonekani kuwa wagonjwa.

Kuwa na Ufahamu

Huu ni mlipuko unaoibuka. Ni muhimu kuendelea kufahamu juu ya masasisho na mabadiliko ya hivi karibuni.

Ili kufahamu zaidi, tembelea: bit.ly/BirdFlu2025

Dalili za H5N1

- Ute wa kiwambo cha macho (Conjunctivitis) au macho mekundu
- Homa (zaidi ya 98.6 °F)
- Kikohozi
- Ugumu wa kupumua
- Maumivu ya kifua
- Maumivu ya misuli au uchovu
- Pua kamasi au iliyofungana
- Maumivu ya koo

Je! Vituo vya utoto wa mapema na walezi vinawezaje kuzuia kuenea kwa H5N1?

- Waagize watoto kutogusa ndege wa porini, kuku, au wanyama wengine haswa katika maeneo kama vile bustani ya wanyama, mashamba, maonyesho, au hafla za shule. **Ndege wa porini wanaweza kubeba virusi vya H5N1 hata kama hawaonekani kuwa wagonjwa.**

- Wakumbushe watoto na walezi kuepuka kula na kunywa, kulisha watoto, kuuma makucha yao, au kugusa uso wao katika maeneo ambapo wanyama wako.

- Hakikisha mtu yeyote anayegusa wanyama ananawa mikono yake kwa sabuni na maji mara moja.

- **USINYWE** maziwa yaliyokaushwa au mbichi, kula jibini mbichi, au kula bidhaa zilizotengenezwa kwa maziwa mbichi.
  - Pika kuku, mayai, na nyama ya ng'ombe vizuri.

Ripoti ndege au wanyama wagonjwa au waliokufa kwa Tume ya Pori ya Pennsylvania (833-PGC-Hunt), PA Ofisi ya Afya ya Wanyama na Huduma za Utambuzi (717-772-2852)

Tafuta matibabu ikiwa mtoto wako ana dalili za homa na jicho nyekundu na amegusana na wanyama.